

LEGE nr. 111 din 10 octombrie 1996 (*republicată*)

privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare

EMITENT • PARLAMENTUL

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 552 din 27 iunie 2006

Data intrării în vigoare 27-06-2006

Notă *) Republicată în temeiul prevederilor art. II din Legea nr. 63/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 301 din 4 aprilie 2006, dându-se textelor o nouă numerotare.

Legea nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 78 din 18 februarie 1998 și a fost modificată prin:

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 204/2000 pentru modificarea art. 8 din Legea nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 589 din 21 noiembrie 2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 384/2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 400 din 20 iulie 2001 (rectificată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 443 din 23 mai 2006);

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2003 pentru modificarea Legii nr. 141/1997 privind Codul vamal al României și a art. 16 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2003 pentru stabilirea unor măsuri privind înființarea, organizarea, reorganizarea sau funcționarea unor structuri din cadrul aparatului de lucru al Guvernului, a ministerelor, a altor organe de specialitate ale administrației publice centrale și a unor instituții publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 712 din 13 octombrie 2003, aprobată cu modificări prin Legea nr. 39/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 238 din 18 martie 2004;

- Legea nr. 193/2003 pentru modificarea și completarea Legii nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 343 din 20 mai 2003;

- Legea nr. 549/2004 pentru modificarea art. 41 din Legea nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.164 din 8 decembrie 2004.

Capitolul I Dispoziții generale

Articolul 1

Obiectul prezentei legi îl constituie reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare desfășurate în scopuri exclusiv pașnice, astfel încât să se îndeplinească cerințele de securitate nucleară, de protecție a personalului expus profesional, a pacientului, a mediului, a populației și a proprietății, cu riscuri minime în conformitate cu reglementările și cu respectarea obligațiilor ce decurg din acordurile și convențiile la care România este parte.

Articolul 2

Prevederile prezentei legi se aplică următoarelor activități și surse:

- a) cercetarea, proiectarea, deținerea, amplasarea, construcția, montajul, punerea în funcțiune, funcționarea de probă, exploatarea, modificarea, conservarea, dezafectarea, importul și exportul instalațiilor nucleare;
- b) proiectarea, deținerea, amplasarea, construcția-montajul, punerea în funcțiune, funcționarea, conservarea și dezafectarea instalațiilor de minerit și preparare a minereurilor de uraniu și toriu și a instalațiilor de gospodărire a deșeurilor de la mineritul și prepararea minereurilor de uraniu și toriu;
- c) producerea, amplasarea și construcția, furnizarea, închirierea, transferul, manipularea, deținerea, prelucrarea, tratarea, utilizarea, depozitarea temporară sau definitivă, transportul, tranzitul, importul și exportul instalațiilor radiologice, materialelor nucleare și radioactive, inclusiv al combustibilului nuclear, al deșeurilor radioactive și al dispozitivelor generatoare de radiații ionizante;
- d) producerea, furnizarea și utilizarea aparaturii de control dozimetric și a sistemelor de detecție a radiațiilor ionizante, a materialelor și dispozitivelor utilizate pentru protecția împotriva radiațiilor ionizante, precum și a mijloacelor de containerizare sau de transport al materialelor radioactive, special amenajate în acest scop;
- e) producerea, furnizarea, închirierea, transferul, deținerea, exportul, importul materialelor, dispozitivelor și echipamentelor prevăzute în anexa nr. 1 la prezenta lege;
- f) deținerea, transferul, importul și exportul informațiilor nepublicate, aferente materialelor, dispozitivelor și echipamentelor pertinente pentru proliferarea armelor nucleare și a altor dispozitive nucleare explozive, prevăzute în anexa nr. 1 la prezenta lege;
- g) realizarea produselor și serviciilor destinate instalațiilor nucleare;

- h)** realizarea produselor și serviciilor destinate surselor de radiații, aparaturii de control dozimetric, sistemelor de detecție a radiațiilor ionizante, materialelor și dispozitivelor utilizate pentru protecția împotriva radiațiilor ionizante;
- i)** sursele orfane, de la detectarea acestora până la depozitarea finală ca deșeu radioactiv.

Articolul 3

Termenii și expresiile folosite în cuprinsul legii sunt definite în anexa nr. 2 la prezenta lege.

Articolul 4

- (1)** Autoritatea națională competentă în domeniul nuclear, care exercită atribuțiile de reglementare, autorizare și control prevăzute în prezenta lege, este Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare, instituție publică de interes național, cu personalitate juridică, cu sediul în municipiul București, condusă de un președinte cu rang de secretar de stat, coordonată de primul-ministru, prin Cancelaria Primului-Ministru.
- (2)** Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare, denumită în continuare Comisia, se aprobă prin hotărâre a Guvernului.
- (3)** Finanțarea Comisiei se asigură integral din venituri proprii, respectiv din tarife percepute pentru autorizarea și controlul activităților nucleare, contribuții ale organismelor internaționale și ale operatorilor economici, dobânzi din disponibilități și încasări din alte surse, conform prevederilor legale.
- (4)** Taxele de autorizare a activităților prevăzute la art. 2 se fac venit la bugetul de stat.
- (5)** Personalul Comisiei este angajat și eliberat din funcție în conformitate cu regulamentul de organizare și funcționare al Comisiei, cu contractul colectiv de muncă și cu reglementările legale în vigoare.
- (6)** Comisia poate avea în subordine institute tehnice-suport, înființate prin hotărâre a Guvernului.

Articolul 5

- (1)** Comisia este abilitată să emită reglementări pentru detalierea cerințelor generale de securitate nucleară, de protecție împotriva radiațiilor ionizante, de asigurare a calității, de control al neproliferării armelor nucleare, de protecție fizică, de transport al materialelor radioactive, de gestionare a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear ars, de intervenție în caz de accident nuclear, inclusiv procedurile de autorizare și control, realizare a produselor și serviciilor destinate instalațiilor nucleare, precum și orice alte reglementări necesare activității de autorizare și control în domeniul nuclear.
- (2)** Comisia elaborează strategia și politica de reglementare, autorizare și control în domeniul securității, protecția împotriva radiațiilor nucleare, control al neproliferării armelor nucleare, protecția fizică a materialelor și instalațiilor nucleare, transportului materialelor radioactive și securității nucleare a gestionării deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear ars, ca parte a Strategiei naționale de dezvoltare a domeniului nuclear, și se aprobă prin hotărâre a Guvernului.
- (3)** Comisia poate emite și reglementări, cu consultarea ministerelor și a altor factori interesați, potrivit responsabilităților specifice acestora.
- (4)** Fac excepție de la prevederile alin. (1) reglementările și atribuțiile de autorizare și control pentru care prezenta lege conține prevederi exprese de abilitare a altor ministere și organe de specialitate ale administrației publice centrale.
- (5)** Comisia, prin reglementările emise și prin măsurile dispuse în cadrul procedurilor de autorizare și control, trebuie să asigure cadrul adecvat în care persoana fizică sau persoana juridică desfășoară, în condiții de siguranță, activități supuse prevederilor prezentei legi.
- (6)** Comisia va revizui reglementările ori de câte ori este necesar, pentru corelarea cu standardele internaționale și cu convențiile internaționale ratificate în domeniu și va dispune măsurile necesare pentru aplicarea acestora.
- (7)** Comisia elaborează Regulamentul de taxe și tarife pentru autorizarea și controlul activităților nucleare, ori de câte ori este necesar, cu avizul Ministerului Finanțelor Publice și al Ministerului Economiei și Comerțului, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Articolul 6

Cercetarea, experimentarea, dezvoltarea, fabricarea, importul, exportul, tranzitul, deținerea sau detonarea unei arme nucleare ori a oricărui dispozitiv exploziv nuclear sunt interzise pe teritoriul României.

Articolul 7

Importul deșeurilor radioactive și al combustibilului nuclear ars este interzis, cu excepția situațiilor în care importul decurge nemijlocit din prelucrarea, în afara teritoriului României, a unui export, anterior autorizat, de deșeuri radioactive sau combustibil nuclear ars, în baza prevederilor unor acorduri internaționale sau contracte încheiate cu parteneri comerciali cu sediul în străinătate, în condițiile prevăzute de prezenta lege.

Capitolul II

Regimul de autorizare

Secțiunea 1

Autorizații și permise de exercitare a activităților nucleare în scopuri exclusiv pașnice

Articolul 8

(1) Activitățile și sursele prevăzute la art. 2, cu excepția activităților de transport al dispozitivelor generatoare de radiații ionizante, a utilizării aparaturii de control dozimetric și a sistemelor de detecție a radiațiilor ionizante, precum și a celor prevăzute la lit. h) a aceluiași articol, necesită autorizație eliberată de Comisie, cu respectarea procedurii de autorizare specifice fiecărui gen de activitate sau surse, în conformitate cu prevederile art. 5.

(2) Autorizația se eliberează persoanelor juridice, la cererea acestora, dacă fac dovada că respectă prevederile prezentei legi.

(3) Autorizația se poate elibera și unităților fără personalitate juridică, constituite conform legii, nominalizate în anexa nr. 4 la prezenta lege, dacă fac dovada că respectă prevederile prezentei legi.

(4) Autorizația eliberată de Comisie se face pe niveluri de exigență, în funcție de riscurile asociate ale activității desfășurate în conformitate cu reglementările specifice elaborate de Comisie în baza prevederilor art. 5.

(5) Autorizația poate fi folosită numai în scopul pentru care a fost eliberată, cu respectarea limitelor și a condițiilor precizate în aceasta.

(6) Autorizațiile prevăzute la alin. (1) se solicită și, respectiv, se eliberează, simultan ori succesiv, separat pentru fiecare gen de activitate sau pentru fiecare instalație nucleară ori radiologică cu funcționalitate proprie, din patrimoniul solicitantului, sau pentru fiecare tip distinct de material radioactiv, de dispozitiv generator de radiații ionizante, de aparatură de control dozimetric al radiațiilor ionizante sau al gradului de contaminare radioactivă, de material ori dispozitiv utilizat în scopul protecției împotriva radiațiilor ionizante, de mijloc de containerizare sau de transport special amenajat în acest scop, pe care solicitantul autorizației de producere intenționează să-l realizeze, în vederea utilizării sau comercializării.

(7) Autorizarea unei faze de realizare sau de funcționare a oricărei instalații nucleare ori radiologice se poate face numai dacă fazele anterioare au primit toate tipurile de autorizații necesare.

(8) În înțelesul prevederilor alin. (7), fazele de autorizare a instalațiilor nucleare sau radiologice sunt, după caz, următoarele:

- a) proiectarea;
- b) amplasarea;
- c) producerea;
- d) construcția și/sau montajul;
- e) punerea în funcțiune;
- f) funcționarea de probă;
- g) exploatarea;
- h) repararea și/sau întreținerea;
- i) modificarea;
- j) conservarea;
- k) dezafectarea.

(9) Pentru fazele de realizare sau de funcționare a instalațiilor nucleare și radiologice se pot elibera autorizații parțiale.

(10) Autorizațiile parțiale, care se eliberează, simultan sau succesiv, pentru una și aceeași fază dintre cele prevăzute la alin. (8), pot avea caracter de decizie provizorie a Comisiei, dacă petiționarul solicită expres aceasta. În acest caz ele au valabilitate până la eliberarea autorizației definitive de acel tip, dar nu mai mult de 2 ani, cu drept de prelungire, la cerere, pentru încă 2 ani, atunci când nu sunt disponibile toate informațiile necesare în timp util.

(11) Comisia va retrage autorizația parțială ori de câte ori va constata lipsa de preocupare a titularului autorizației pentru completarea informațiilor necesare în susținerea cererii de eliberare a autorizației.

Articolul 9

(1) Titularul autorizației prevăzute la art. 8 va utiliza în activitățile prevăzute la art. 2 lit. a)-c) numai personal care este posesor al unui permis de exercitare, valabil pentru aceste activități.

(2) Permisul de exercitare se eliberează pe baza reglementărilor emise conform prevederilor art. 5.

(3) Permisul de exercitare se eliberează, în baza unei evaluări și examinări, de către Comisie sau de către titularul de autorizație, numai pentru personalul propriu, conform prevederilor reglementărilor specifice emise de Comisie potrivit dispozițiilor art. 5.

(4) O condiție prealabilă eliberării permisului de exercitare este obținerea avizului medical specific, în baza reglementărilor emise de Ministerul Sănătății în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (4).

(5) Avizul organelor competente privind siguranța națională pentru personalul care urmează să desfășoare activități profesionale, cu caracter permanent sau temporar, în punctele de lucru vitale din cadrul instalațiilor nucleare sau care are acces la documentele cu caracter secret este necesar în conformitate cu dispozițiile legale în domeniu și cu reglementările specifice emise de Comisie conform prevederilor art. 5.

Articolul 10

(1) Autorizația și permisul de exercitare se eliberează pe o perioadă determinată prin reglementările emise conform prevederilor art. 5.

(2) În autorizațiile eliberate de Comisie pentru proprietarul, utilizatorul sau operatorul instalațiilor nucleare se va menționa explicit calitatea acestuia.

(3) Dreptul dobândit pe baza autorizației și permisului de exercitare nu poate fi transmis fără acordul emitentului.

(4) Pentru a se elibera autorizația sau permisul de exercitare, solicitantul trebuie:

a) să achite în contul Comisiei tarifele pentru autorizarea și controlul activităților nucleare, în conformitate cu regulamentul prevăzut la art. 5 alin. (7);

b) să achite la Trezoreria Statului taxele de autorizare, în conformitate cu regulamentul prevăzut la art. 5 alin. (7).

Articolul 11

Autorizațiile prevăzute la art. 8 se suspendă sau se retrag, în parte ori în întregime, de către emitent, din proprie inițiativă sau la sesizarea oricăror persoane fizice ori juridice, în toate cazurile în care Comisia constată că:

a) titularul autorizației nu a respectat prevederile prezentei legi și reglementările specifice sau limitele și condițiile prevăzute în autorizație;

b) nu sunt îndeplinite, integral și la termenul stabilit, măsurile dispuse potrivit cap. IV de organele de control abilitate prin prezenta lege;

c) apar situații noi din punct de vedere tehnic sau de altă natură, necunoscute la data eliberării autorizației, care pot afecta desfășurarea în condiții de siguranță a activităților nucleare;

d) titularul autorizației nu își îndeplinește obligațiile legale cu privire la constituirea surselor financiare pentru gospodărirea și depozitarea definitivă a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat și dezafectarea instalațiilor nucleare sau asigurare de răspundere civilă pentru daune către terți în caz de accident nuclear;

e) titularul autorizației încetează de a mai fi legal constituit;

f) titularul autorizației își pierde capacitatea juridică.

Articolul 12

Permisul de exercitare prevăzut la art. 9 se suspendă sau se retrage de către emitent, din proprie inițiativă sau la sesizarea altor instituții cu atribuții de control, potrivit prezentei legi, sau a persoanelor de specialitate, în toate cazurile în care emitentul constată că:

a) titularul permisului de exercitare nu a respectat prevederile menționate în reglementările emise conform prevederilor art. 5;

b) titularul permisului de exercitare încetează din viață sau își pierde capacitatea juridică.

Articolul 13

(1) Comisia poate completa, revizui sau modifica, motivat, limitele și condițiile specificate în autorizațiile sau permisele de exercitare.

(2) În cazul în care nu sunt respectate noile condiții impuse potrivit alin. (1), se aplică, după caz, dispozițiile art. 11 și 12.

Articolul 14

Prelungirea perioadei de valabilitate a autorizației sau a permiselor de exercitare, reautorizarea sau eliberarea unui nou permis se fac în condițiile prevăzute la art. 8-10 și la art. 13.

Articolul 15

(1) Retragera, în mod excepțional, a autorizației prevăzute la art. 8 îndreptățește pe titularul autorizației la primirea unei compensații din partea autorității care a dispus retragerea autorizației. Quantumul compensației se va determina ținând seama atât de interesul public, cât și de cel al titularului autorizației retrase, precum și de motivele care au condus la retragerea autorizației. Quantumul compensației se stabilește prin înțelegerea părților sau, în caz de neînțelegere, de către instanța judecătorească.

(2) Autorizația se retrage fără compensație în următoarele situații:

a) titularul autorizației a obținut autorizația făcând uz de declarații false;

b) titularul autorizației a încălcat prevederile prezentei legi, dispozițiile organelor de autorizare și de control în materie sau limitele și condițiile prevăzute în autorizație;

c) retragerea autorizației s-a dispus datorită faptului că personalul titularului, terții, populația sau mediul au fost expuse la riscuri peste limitele reglementate, generate de activitatea autorizată.

(3) Prevederile prezentului articol se aplică și în condițiile stabilite potrivit art. 13.

Articolul 16

(1) Activitățile în care se utilizează materiale cu activitate totală sau cu concentrație masică scăzută, generatorii de radiații ionizante de tipul aprobat de Comisie și orice tuburi electronice care îndeplinesc limitele și criteriile de exceptare prevăzute în standardele internaționale, astfel încât riscurile aferente activității sau sursei sunt minimum acceptate, se exceptează, în parte sau în totalitate, de la aplicarea regimului de autorizare prevăzut în prezenta lege.

(2) Limitele și criteriile detaliate de exceptare parțială sau totală de la aplicarea regimului de autorizare vor fi stabilite prin reglementările emise în conformitate cu prevederile art. 5.

(3) Exceptarea de la aplicarea regimului de autorizare, prevăzută la alin. (1), nu scutește pe deținătorul de surse și materiale radioactive exceptate de predarea acestora ca deșeu radioactiv după încheierea utilizării, dacă instrucțiunile de utilizare ale producătorului, importatorului sau furnizorului prevăd obligativitatea respectării acestei cerințe.

Articolul 17

(1) Persoanele juridice pot să solicite, pentru activitățile pe care intenționează să le desfășoare, un aviz preliminar de la Comisie, din care, pe baza informațiilor prezentate de solicitant, să rezulte încadrarea în limitele de exceptare prevăzute la art. 16.

(2) În cazul în care avizul preliminar nu confirmă încadrarea în limitele de exceptare, solicitantul este obligat să ceară autorizarea activităților respective, în conformitate cu prevederile art. 8.

(3) Răspunderea pentru corectitudinea informațiilor prezentate în sprijinul cererii de aviz preliminar revine solicitantului.

Secțiunea a 2-a Condiții de autorizare

Articolul 18

(1) Autorizațiile prevăzute la art. 8 se eliberează numai dacă solicitantul autorizației îndeplinește următoarele condiții, după caz:

a) este în măsură să demonstreze calificarea profesională, pe funcții, a personalului propriu, cunoașterea de către acesta a cerințelor reglementărilor privind securitatea nucleară și protecția împotriva radiațiilor ionizante, precum și probitatea persoanelor care au autoritate de decizie în conducerea lucrărilor pe timpul construcției și exploatării instalației nucleare și radiologice sau în conducerea altor activități nucleare, dintre cele menționate la acel articol;

b) răspunde ca personalul care desfășoară activități profesionale, cu caracter permanent sau temporar, în punctele de lucru vitale din cadrul instalațiilor nucleare ori care au acces la documente cu caracter secret să fie demn de încredere și avizat conform legii de organele competente în domeniul siguranței naționale;

c) este în măsură să demonstreze că dispune de dotările tehnice, tehnologiile și mijloacele materiale necesare desfășurării activităților;

d) dă dovadă de capacitate organizatorică și responsabilitate în prevenirea și limitarea consecințelor avariilor, cu posibile efecte cu impact negativ asupra vieții și sănătății personalului propriu, populației, mediului, proprietății terților sau asupra patrimoniului propriu;

e) răspunde ca restul personalului propriu, care asigură funcționarea instalației, să aibă nivelul necesar de cunoștințe specifice funcției pe care o îndeplinește, privind exploatarea instalației în condiții de securitate nucleare, riscurile asociate și măsurile de securitate nucleară aplicabile;

f) ia toate măsurile necesare, la nivelul normelor tehnologice și științifice în vigoare, pentru a preveni producerea daunelor care ar rezulta în urma construcției și funcționării instalației nucleare sau radiologice;

g) instituie o asigurare sau orice altă garanție financiară care să-i acopere răspunderea pentru daune nucleare, cuantumul, natura și condițiile asigurării sau garanției fiind conforme celor prevăzute de lege și de convențiile internaționale la care România este parte;

h) răspunde de luarea măsurilor necesare pentru prevenirea amestecului de orice natură sau pentru înlăturarea perturbărilor datorate oricărui terț în procesul decizional, în timpul construcției și pe durata funcționării instalației nucleare;

i) propune un amplasament al instalației nucleare sau radiologice care nu contravine prevederilor legale și intereselor publice prioritare, cu privire la necontaminarea apei, aerului și solului, și nu afectează funcționarea altor instalații situate în vecinătate;

j) dispune de aranjamente materiale și financiare corespunzătoare și suficiente pentru colectarea, transportul, tratarea, condiționarea și depozitarea deșeurilor radioactive generate din propria activitate, precum și pentru dezafectarea instalației nucleare, atunci când va înceta definitiv activitatea autorizată, și a achitat contribuția

pentru constituirea surselor financiare pentru gospodărirea și depozitarea definitivă a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat și dezafectarea instalațiilor nucleare;

k) instituie și menține un sistem conform reglementărilor specifice de protecție împotriva radiațiilor ionizante;

l) instituie și menține un sistem conform reglementărilor specifice de protecție fizică a combustibilului nuclear, a materialelor nucleare și radioactive, a produselor și deșeurilor radioactive, precum și a instalațiilor nucleare, inclusiv a depozitelor de combustibil nuclear, de materiale nucleare și radioactive, de produse și deșeuri radioactive;

m) instituie și menține în activitatea proprie un sistem controlat de management al calității, autorizat de Comisie, și se asigură că atât furnizorii săi de produse și servicii, cât și subfurnizorii acestora, în lanț, instituie și mențin propriul lor sistem controlat de management al calității;

n) instituie și menține un sistem propriu, aprobat, de pregătire a intervenției în caz de accident nuclear;

o) instituie și menține un sistem în conformitate cu reglementările de aplicare a garanțiilor nucleare;

p) deține toate celelalte acorduri, autorizații și avize prevăzute de lege;

q) instituie și menține un sistem de informare a publicului în conformitate cu reglementările legale.

(2) Instituirea și menținerea sistemelor prevăzute la alin. (1) se pot face și prin contractarea serviciilor respective cu alți titulari, dacă aceștia sunt autorizați conform prezentei legi.

(3) Condițiile de autorizare prevăzute la alin. (1) și (2) vor fi detaliate în reglementările emise conform prevederilor art. 5.

Articolul 19

(1) Combustibilul nuclear poate fi deținut numai de persoane juridice. Se interzice deținerea combustibilului nuclear fără a poseda pentru acesta autorizația de deținere, precum și una dintre următoarele autorizații: de producere, depozitare, tratare, prelucrare, utilizare, transport, import sau export, în acord cu activitățile pe care le desfășoară, eliberate în conformitate cu prevederile art. 18 și art. 20-22.

(2) Combustibilul nuclear deținut ilegal se confiscă, devine proprietate publică a statului și se predă unui custode, special desemnat în acest scop.

(3) În cazul în care operatorul economic, deținător al combustibilului nuclear, este în stare de faliment declarat, Guvernul poate decide, în condițiile prezentei legi, transferul acestuia la un operator economic autorizat de Comisie.

(4) În cazul în care operatorul economic, deținător al unor surse de radiații, materiale nucleare sau generatori de radiații ionizante, este în stare de faliment declarat, Comisia poate dispune, în condițiile prezentei legi, preluarea gratuită a acestora de către un operator economic autorizat de Comisie în vederea deținerii, utilizării, casării, tratării și depozitării definitive a acestora, după caz.

(5) Desemnarea unui titular de autorizație drept custode al combustibilului nuclear se face de către emitentul autorizației prin prevederea expresă în autorizație a obligației de a accepta combustibilul nuclear în custodie, în numele statului.

(6) Obligațiile privind păstrarea în custodie se aplică și combustibilului nuclear ars și altor materiale nucleare, cu excepția deșeurilor radioactive.

(7) Combustibilul nuclear aflat în custodie sau în depozitare autorizată poate fi eliberat numai dacă:

a) deținătorul posedă în prealabil una dintre autorizațiile prevăzute la alin. (1);

b) combustibilul nuclear urmează a fi încredințat unui cărauș autorizat, în vederea efectuării unui transport autorizat către un destinatar autorizat.

(8) Cheltuielile de custodie ale titularului autorizației vor fi suportate de către deținătorul înscrisurilor de proprietate asupra combustibilului nuclear depus în custodie, în baza unei înțelegeri contractuale sau, în caz de neînțelegere, în baza unei hotărâri judecătorești.

(9) Combustibilul nuclear nerevendicat prin înscrisuri de proprietate devine, în momentul constatării, proprietate publică a statului.

Articolul 20

(1) Transportul combustibilului nuclear în afara incintei instalațiilor nucleare ori în afara locurilor în care combustibilul nuclear este ținut în custodie se efectuează numai de către agenți de transport sau cărauși autorizați în acest scop, în conformitate cu prevederile art. 8 și 18.

(2) Autorizațiile prevăzute la alin. (1) se eliberează numai dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) combustibilul nuclear este transportat în conformitate cu reglementările naționale privind transportul materialelor radioactive, emise potrivit prevederilor art. 5, și cu cele internaționale privind transportul mărfurilor periculoase;

b) alegerea modului, a timpului și a rutei de transport nu contravine interesului public.

(3) Dispozițiile prezentului articol se aplică și combustibilului nuclear ars, produselor și deșeurilor radioactive și altor materiale nucleare sau radioactive.

Articolul 21

Utilizarea mijloacelor de transport amenajate special pentru transportul combustibilului nuclear, al materialelor nucleare, al produselor radioactive sau al deșeurilor radioactive este permisă numai atunci când cărașul autorizat este în posesia unei autorizații pentru mijlocul de transport respectiv, eliberată de Comisie.

Articolul 22

(1) Autorizația de import, de export sau de tranzit, prevăzută la art. 8, se eliberează numai în următoarele condiții, după caz:

a) în activitatea de control decizional asupra operațiunilor de import, de export sau de tranzit, pentru care se solicită eliberarea autorizației, solicitantul autorizației va utiliza persoane care dovedesc competență și probitate, în conformitate cu reglementările în vigoare;

b) în cazul importului, solicitantul autorizației se angajează să asigure respectarea prevederilor prezentei legi, a reglementărilor emise în conformitate cu prevederile art. 5 și a angajamentelor internaționale asumate de România în domeniul energiei nucleare, să livreze produsele și informațiile numai către beneficiari autorizați în acest scop, în conformitate cu prevederile art. 8 și 18, și să raporteze de îndată Comisiei asupra intrării în țară a produselor și informațiilor importate;

c) în cazul exportului, solicitantul autorizației obține de la partenerii săi externi garanțiile necesare din care să rezulte că aceștia nu vor folosi produsele sau informațiile exportate în scopuri care să prejudicieze obligațiile internaționale asumate de România ori siguranța națională. De asemenea, va demonstra că exportul îndeplinește prevederile prezentei legi și alte reglementări specifice.

(2) Exportatorul și importatorul sunt obligați să raporteze de îndată Comisiei asupra ieșirii din, respectiv, intrării în țară a produselor și a informațiilor exportate sau importate.

(3) Titularul autorizației de tranzit este obligat să raporteze de îndată Comisiei atât asupra intrării, cât și asupra ieșirii din țară a produselor tranzitate.

Articolul 23

(1) Producerea, furnizarea sau importul celor prevăzute la art. 8 alin. (6) necesită obținerea, în prealabil, a unei autorizații de produs, model sau tip, emisă de Comisie. Autorizația de produs, model sau tip nu este obligatorie pentru cele prevăzute la art. 8 alin. (6), fabricate și/sau comercializate în mod legal într-un stat membru al Uniunii Europene ori care sunt fabricate în mod legal într-un stat semnatar al Acordului privind Spațiul Economic European sau într-un stat cu care România a încheiat un acord de recunoaștere în acest sens, dacă cerințele aplicabile acestora în statul respectiv prezintă garanții echivalente celor pe baza cărora se acordă autorizație de produs în România.

(2) Sursele-etalon de radiații și mijloacele de măsurare în domeniul radiațiilor ionizante trebuie să aibă aprobare de model, eliberată de Biroul Român de Metrologie Legală, și să fie verificate metrologic, în conformitate cu dispozițiile legale. Pentru aparatura dozimetrică produsă în Uniunea Europeană se vor accepta etalonarea și verificarea metrologică efectuate de fabricant.

(3) Proiectarea, realizarea, utilizarea, deținerea și verificarea mijloacelor de măsurare în domeniul radiațiilor ionizante pentru necesitățile armatei se autorizează de către Ministerul Apărării Naționale.

Articolul 24

(1) Este obligatorie autorizarea sistemelor de management al calității în domeniul nuclear a activităților de proiectare, amplasare, procurare, construcție, montaj, punere în funcțiune, exploatare, dezafectare sau conservare pentru produsele, serviciile și sistemele care sunt clasificate ca fiind importante pentru securitatea instalației nucleare.

(2) Autorizația se eliberează de către Comisie, în conformitate cu prevederile art. 8 și 18 și cu reglementările specifice referitoare la furnizorii de produse și de servicii din aceste categorii, precum și la subfurnizorii acestora, în lanț.

(3) Autorizația prevăzută la alin. (1) și (2) se eliberează numai dacă solicitantul autorizației îndeplinește următoarele condiții, după caz:

a) este în măsură să demonstreze calificarea profesională, pe funcții, a personalului propriu, cunoașterea de către acesta a cerințelor de securitate nucleară, precum și probitatea persoanelor care au autoritate de decizie în conducerea activităților care concură la realizarea produselor, serviciilor și sistemelor care fac obiectul autorizației;

b) răspunde ca restul personalului propriu, angrenat în activitățile care concură la realizarea acestor produse, servicii sau sisteme, să aibă nivelul necesar de cunoștințe privind efectele abaterilor de calitate ale acestor produse, servicii sau sisteme asupra securității instalației nucleare în care urmează să fie încorporate;

c) răspunde de luarea măsurilor necesare pentru prevenirea amestecului de orice natură sau pentru înlăturarea perturbărilor datorate oricăror terți în procesul decizional și în desfășurarea activităților autorizate;

d) instituie și menține un sistem controlat de management al calității în domeniul nuclear în activitatea proprie și se asigură că furnizorii săi de produse și de servicii, precum și subfurnizorii acestora, în lanț, instituie și mențin propriul lor sistem controlat de management al calității.

(4) Condițiile de autorizare prevăzute la alin. (3) vor fi detaliate în reglementările emise în conformitate cu prevederile art. 5.

Capitolul III

Obligațiile titularului autorizației și ale altor persoane fizice sau juridice

Articolul 25

(1) Titularul autorizației eliberate potrivit art. 8 are obligația și răspunderea de a lua toate măsurile necesare pentru:

a) asigurarea și menținerea:

- securității nucleare, protecției împotriva radiațiilor ionizante, protecției fizice, planurilor proprii de intervenție în caz de accident nuclear și asigurării calității pentru activitățile desfășurate sau a surselor asociate acestora;
- evidenței stricte a materialelor nucleare și radioactive, precum și a tuturor surselor utilizate sau produse în activitatea proprie;

b) respectarea limitelor și condițiilor tehnice prevăzute în autorizație și raportarea oricăror depășiri, conform reglementărilor specifice;

c) limitarea numai la activitățile pentru care a fost autorizat;

d) dezvoltarea propriului sistem de cerințe, regulamente și instrucțiuni care asigură desfășurarea activităților autorizate fără riscuri inacceptabile de orice natură.

(2) Răspunderea pentru daune nucleare, provocate în timpul sau ca urmare a accidentelor ce pot surveni prin desfășurarea activităților prevăzute în autorizație ori a altor activități care au avut ca urmare decesul, vătămarea integrității corporale sau a sănătății unei persoane, distrugerea, degradarea ori imposibilitatea temporară de folosire a vreunui bun, revine în întregime titularului autorizației, în condițiile stabilite prin lege și prin angajamentele internaționale la care România este parte.

Articolul 26

Titularul autorizației pentru desfășurarea unei activități nucleare care generează sau a generat deșeuri radioactive este obligat:

a) să răspundă pentru gospodărirea deșeurilor radioactive generate de activitatea proprie;

b) să suporte cheltuielile aferente colectării, manipulării, transportului, tratării, condiționării și depozitării temporare sau definitive a acestor deșeuri;

c) să achite contribuția legală la constituirea surselor financiare pentru gospodărirea și depozitarea definitivă a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat și dezafectarea instalațiilor nucleare.

Articolul 27

Titularul autorizației prevăzute la art. 8 este obligat:

a) să elaboreze un program de pregătire a dezafectării și să-l prezinte spre aprobare Comisiei;

b) să facă dovada achitării contribuției legale la constituirea surselor financiare pentru gospodărirea și depozitarea definitivă a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat și dezafectarea instalațiilor nucleare.

Articolul 28

(1) Expirarea valabilității, suspendarea sau retragerea autorizației nu exonerează pe titularul autorizației ori pe cel care a preluat titlul de proprietate asupra materialelor, instalațiilor nucleare sau radiologice, care au fost precizate în autorizație, de obligațiile prevăzute la art. 25-27 ori de cele ce decurg din condițiile prevăzute în autorizație.

(2) La încetarea activității sau la dezafectarea instalațiilor nucleare ori radiologice, precum și la transferul, în parte sau în totalitate, al instalațiilor nucleare și radiologice, al produselor radioactive ori materialelor nucleare, titularul autorizației este obligat, în prealabil, să solicite și să obțină, în condițiile prevăzute de lege, autorizația de deținere, conservare, dezafectare sau transfer, după caz.

(3) Autorizația sau permisul de exercitare, emis în baza prevederilor prezentei legi, nu îl scutește pe titular de respectarea prevederilor legislației în vigoare.

(4) Încetarea activităților nucleare se face în conformitate cu prevederile reglementărilor specifice elaborate de Comisie, potrivit prevederilor art. 5.

(5) Comisia va stabili, printr-o reglementare specifică emisă în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (3), modalitățile concrete de aplicare a prezentei legi ori de câte ori prevederile acesteia nu pot fi aplicate simultan cu prevederile legale de altă natură, cu consultarea autorităților administrației publice în materie, acordând prioritate respectării condițiilor de desfășurare în siguranță a activităților nucleare.

Articolul 29

(1) Persoanele fizice și persoanele juridice care extrag sau prelucreează substanțe minerale asociate în zăcământ cu uraniu sau toriu sau substanțe care în fluxul tehnologic de prelucrare sunt susceptibile de a conține materiale radioactive au obligația să ia măsuri de verificare a materialelor și a utilajelor pe întregul ciclu de producție, manipulare, transport și depozitare, pentru a constata dacă acestea prezintă o concentrație de substanțe radioactive sau o radioactivitate care depășește, la un moment dat, limitele de exceptare din reglementările prevăzute la art. 16.

(2) Persoanele fizice și juridice care desfășoară alte activități decât cele menționate la alin. (1), în care lucrătorii sau populația sunt expuși la radon, toron, descendenții acestora sau la alte radiații ionizante, datorate mediului natural, și persoanele fizice sau juridice care exploatează avioane au obligația să ia măsuri de evaluare pentru a constata dacă activitățile desfășurate conduc la un moment dat la iradierea lucrătorilor sau a populației peste limitele admise pentru activitățile respective, conform reglementărilor specifice emise de Comisie potrivit prevederilor art. 5.

(3) Dacă rezultatele evaluărilor prevăzute la alin. (1) și (2) arată depășirea limitelor sau criteriilor de exceptare din reglementările prevăzute la art. 16, respectiv a limitelor prevăzute la alin. (2), activitatea respectivă este supusă regimului de autorizare și control prevăzut de prezenta lege.

Capitolul IV

Regimul de control

Articolul 30

(1) Controlul preventiv, operativ-curent și ulterior al respectării prevederilor prezentei legi și a reglementărilor emise în conformitate cu art. 5 se efectuează de către reprezentanții Comisiei, anume împuterniciți, la solicitanții sau la titularii de autorizații. Controlul se efectuează în incinta în care aceștia desfășoară activități supuse regimului de autorizare, în orice alt loc care ar putea avea legătură cu aceste activități sau la oricare altă persoană fizică ori juridică ce ar putea desfășura activități, deține instalații nucleare sau radiologice, materiale, alte surse ori informații prevăzute la art. 2, în oricare dintre următoarele situații:

- a)** în vederea eliberării autorizației solicitate;
- b)** în perioada de valabilitate a autorizației, în mod periodic sau inopinat;
- c)** pe baza notificării titularului autorizației;
- d)** atunci când ar putea exista instalații nucleare ori radiologice, materiale, alte surse sau informații ori s-ar putea desfășura activități dintre cele prevăzute la art. 2.

(2) În urma controlului efectuat Comisia poate dispune, dacă este cazul, suspendarea activității desfășurate și indisponibilizarea, prin punerea de sigiliu, a instalațiilor nucleare și radiologice, a materialelor radioactive, a materialelor nucleare, a materialelor de interes nuclear sau a altor materiale, dispozitive, echipamente și informații pertinente pentru proliferarea armelor nucleare ori a altor dispozitive nucleare explozive, neautorizate sau care prezintă pericol în exploatare ori deținere.

Articolul 31

(1) Reprezentanții Comisiei, în exercitarea mandatului de control, au următoarele drepturi:

- a)** să aibă acces la orice loc în care să desfășoare activitățile supuse controlului;
- b)** să efectueze măsurătorile și să instaleze echipamentul de supraveghere necesar;
- c)** să solicite prelevarea și să primească eșantioane din materialele sau produsele supuse, direct sau indirect, controlului;
- d)** să oblige persoana fizică sau persoana juridică controlată la asigurarea îndeplinirii prevederilor menționate la lit. a)-c) și să mijlocească extinderea controlului la furnizorii săi de produse și de servicii sau la subfurnizorii acestora;
- e)** să aibă acces la toate informațiile, datele tehnice și contractuale, sub orice formă, necesare pentru îndeplinirea obiectivelor controlului, stabilite la art. 30, cu respectarea confidențialității, dacă deținătorii solicită aceasta;
- f)** să oblige pe titularul autorizației să transmită rapoarte, informații și notificări, în forma cerută de reglementări;
- g)** să oblige pe titularul autorizației să mențină evidența, în forma cerută de reglementări, a materialelor, a altor surse și activități supuse controlului și să controleze aceste evidențe;
- h)** să primească, prin grija solicitantului sau a titularului autorizației, echipamentul de protecție necesar.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică, în măsura în care acordurile internaționale la care România este parte o prevăd, și persoanelor aprobate de Guvernul României, care efectuează, în prezența reprezentanților desemnați de Comisie, controalele prevăzute în acele acorduri internaționale.

(3) Personalul Comisiei care prin natura activității este expus acțiunii radiațiilor ionizante este considerat personal expus profesional și beneficiază de sporurile ce se acordă pentru condițiile de muncă conform prevederilor legii. Lista personalului care îndeplinește condițiile de personal expus profesional, potrivit legii, este propusă de Comisie și este avizată de Ministerul Sănătății Publice și de Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei.

Articolul 32

- (1) Reprezentanții Comisiei au obligația să respecte, pe toată durata controlului, condițiile de autorizare aplicabile, așa cum sunt ele impuse personalului titularului autorizației.
- (2) După încheierea controlului, reprezentanții Comisiei au următoarele atribuții:
- a) să încheie un proces-verbal de control în care să consemneze rezultatele controlului, acțiunile corective dispuse și termenele de rezolvare a acestora;
 - b) să propună suspendarea sau retragerea autorizației sau a permisului de exercitare, în condițiile prevăzute de lege;
 - c) să propună sesizarea organelor de urmărire judiciară, în cazurile și pentru faptele prevăzute în prezenta lege;
 - d) să dispună titularului autorizației sancționarea disciplinară a personalului vinovat, în condițiile prevăzute de prezenta lege;
 - e) să aplice titularului autorizației, prin persoanele care, potrivit statutului acestuia, îl reprezintă în raport cu autoritățile publice, sancțiunile contravenționale prevăzute în prezenta lege pentru persoanele fizice sau juridice;
 - f) să aplice sancțiunile contravenționale prevăzute în prezenta lege personalului care se face vinovat pentru săvârșirea acestor contravenții.

Articolul 33

Pe toată durata controlului, persoanele fizice și persoanele juridice supuse controlului au obligația să ia toate măsurile necesare pentru a permite îndeplinirea în bune condiții a prevederilor art. 31 și 32.

Articolul 34

- (1) În exercitarea mandatului lor, organele cu drept de control al activităților nucleare, prevăzute în anexa nr. 3, au drepturile prevăzute la art. 31 alin. (1) și obligațiile și atribuțiile prevăzute la art. 32, în limitele competențelor stabilite de lege.
- (2) În caz de nesupunere la control sau de nesupunere față de dispozițiile legate de domeniul nuclear, Comisia poate cere autorităților competente fie să procedeze la executarea silită, fie să întreprindă o anchetă. Comisia poate cere intervenția reprezentanților Inspectoratului General al Poliției pentru asigurarea exercitării mandatului de control prevăzut la art. 31 alin. (1).
- (3) În caz de urgență, Comisia poate întreprinde din proprie inițiativă măsuri asigurătorii de securitate nucleară, cheltuielile aferente acestei activități urmând să fie suportate din bugetul Comisiei și să fie rambursate de titularul autorizației ori de persoana juridică sau fizică prevăzută conform anexei nr. 4, ce deține instalația radiologică ori sursa de radiații implicată, de bunăvoie sau prin executare silită.

Capitolul V

Atribuții și răspunderi

Articolul 35

Comisia exercită următoarele atribuții principale:

- a) inițiază proiectele de acte normative în domeniul său de competență și emite reglementările proprii și comune cu alte autorități competente, potrivit legii;
- b) avizează toate proiectele de acte normative ce au implicații asupra domeniului nuclear;
- c) aprobă, potrivit legii, planurile de intervenție pentru cazurile de accident nuclear și participă la realizarea intervenției;
- d) colaborează cu autoritatea centrală pentru protecția mediului și controlează desfășurarea activităților rețelei de supraveghere a radioactivității mediului;
- e) solicită organelor abilitate în domeniul siguranței naționale verificarea persoanelor cu responsabilități în domeniul desfășurării activităților nucleare, în conformitate cu reglementările specifice emise conform art. 5;
- f) în domeniul său de competențe poate iniția, cu avizul Ministerului Afacerilor Externe, acțiuni de cooperare cu Agenția Internațională pentru Energie Atomică (A.I.E.A.), cu Agenția pentru Energie Nucleară (A.E.N.) și cu alte organizații internaționale specializate;
- g) cooperează, în condițiile legii, cu instituții similare din alte state;
- h) controlează, potrivit legii, aplicarea prevederilor tratatelor internaționale și a reglementărilor naționale în vigoare privind controlul garanțiilor, protecția fizică, traficul ilicit, transportul materialelor nucleare și radioactive, protecția împotriva radiațiilor, asigurarea calității în domeniul nuclear, securitatea nucleară a instalațiilor nucleare și radiologice, gospodărirea combustibilului nuclear ars și a deșeurilor radioactive și intervenția în caz de accident nuclear;
- i) instituie și coordonează sistemul național de evidență și control al materialelor nucleare, sistemul național de evidență și control al surselor de radiații și instalațiilor nucleare și radiologice și registrul dozelor de radiații primite de personalul expus profesional;

- j) cooperează cu alte organisme care au, potrivit legii, atribuții în domeniul funcționării în condiții de siguranță a instalațiilor nucleare și radiologice, în corelație cu cerințele de protecție a mediului și a populației;
- k) asigură informarea publicului asupra aspectelor aflate în competența Comisiei;
- l) organizează dezbateri publice în domeniul său de competență, potrivit legii;
- m) constituie punct național de contact pentru garanții nucleare, pentru protecția fizică a materialelor, instalațiilor nucleare și radiologice, pentru prevenirea și combaterea traficului ilicit de materiale nucleare și radioactive și pentru urgențele radiologice;
- n) dispune recuperarea surselor orfane și coordonează activitățile de recuperare;
- o) autorizează executarea construcțiilor cu specific nuclear și exercită controlul de stat asupra calității construcțiilor din cadrul instalațiilor nucleare, ca excepție de la [Legea nr. 50/1991](#) privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și [Legea nr. 10/1995](#) privind calitatea în construcții, cu modificările ulterioare, care nu se vor aplica în cazul instalațiilor nucleare;
- p) îndeplinește orice alte atribuții, prevăzute de lege, în domeniul reglementărilor și al controlului activităților nucleare.

Articolul 36

Regimul de autorizare și control al instalațiilor nucleare și radiologice sub presiune se stabilește prin prescripții tehnice specifice, emise de autoritatea națională pentru cazane și instalații de ridicat, cu avizul Comisiei, ținând seama de criteriile generale de desfășurare în condiții de siguranță a activităților nucleare.

Articolul 37

- (1) Autoritatea centrală pentru protecția mediului organizează, potrivit legii, rețeaua de supraveghere a radioactivității mediului pe teritoriul României, asigurând fluxul informațional necesar sistemului integrat de monitorizare a parametrilor mediului.
- (2) Acordurile și autorizațiile de mediu, prevăzute de lege, se vor emite de către autoritatea centrală pentru protecția mediului, pe baza criteriilor de autorizare și de control prevăzute de lege, completate cu criteriile de autorizare și de control specifice, cuprinse în reglementările emise de această autoritate, conform prevederilor art. 5, cu consultarea Comisiei și a Ministerului Sănătății Publice, referitor la supravegherea și raportarea evacuărilor de efluenți radioactivi în mediu, precum și a contaminării radioactive a factorilor de mediu.
- (3) Acordul de mediu, prevăzut la alin. (2), este condiție prealabilă pentru eliberarea de către Comisie a autorizației de amplasare prevăzute la art. 8. Autorizația de mediu prevăzută la alin. (2) se va elibera după obținerea de la Comisie a autorizației de funcționare de probă, respectiv după eliberarea autorizației de funcționare prevăzute la art. 8, pentru situațiile când Comisia eliberează autorizație de funcționare fără ca în prealabil să fi eliberat o autorizație de funcționare de probă.
- (4) Autoritatea centrală pentru protecția mediului informează, ori de câte ori este necesar, Comisia și Ministerul Administrației și Internelor asupra celor constatate în activitatea de supraveghere exercitată și colaborează cu acestea în vederea stabilirii măsurilor necesare.

Articolul 38

- (1) Ministerul Sănătății Publice autorizează:
 - a) introducerea în circuitul economic și social, în vederea utilizării sau consumului de către populație, a produselor care au fost supuse iradierii sau care conțin materiale radioactive;
 - b) introducerea în domeniul medical, pentru diagnostic și tratament medical, a surselor închise, deschise, a dispozitivelor generatoare de radiații ionizante și a produselor farmaceutice care conțin materiale radioactive.
- (2) Cererea de autorizare se face de către persoanele fizice sau juridice care desfășoară activitățile prevăzute la alin. (1).
- (3) Ministerul Sănătății Publice elaborează reglementări proprii de autorizare și de control în acest scop, cu respectarea prevederilor art. 5 și cu consultarea Comisiei și a ministerelor interesate.

Articolul 39

- (1) Ministerul Sănătății Publice organizează:
 - a) potrivit legii, rețeaua de supraveghere a contaminării cu materiale radioactive a produselor alimentare, pe întregul circuit alimentar, inclusiv a surselor de apă potabilă, precum și a altor bunuri destinate folosirii de către populație. Se va asigura astfel activitatea de supraveghere a gradului de contaminare radioactivă a acestor bunuri și produse din țară sau provenite din import, destinate utilizării pe teritoriul României;
 - b) sistemul epidemiologic de supraveghere a stării de sănătate a personalului expus profesional și a condițiilor de igienă în unitățile în care se desfășoară activitățile nucleare. De asemenea, urmărește influența acestor activități asupra sănătății populației și emite avizele prevăzute de reglementările în vigoare.
- (2) Ministerul Sănătății Publice informează, ori de câte ori este necesar, Comisia și alte ministere interesate asupra celor constatate în activitatea de supraveghere și colaborează cu acestea pentru stabilirea măsurilor comune ce se impun.

Articolul 40

(1) Coordonarea pregătirilor de intervenție în caz de accident nuclear, cu respectarea prevederilor prezentei legi, se asigură, potrivit legii, de către Comitetul ministerial pentru situații de urgență din cadrul Ministerului Administrației și Internelor, cu cooperarea tuturor organelor de specialitate ale administrației publice centrale și locale cu atribuții în materie.

(2) Planul de intervenție în caz de accident nuclear pentru amplasamentul instalațiilor nucleare se elaborează de către utilizator, titular de autorizație, împreună cu toate autoritățile publice centrale și locale și organizațiile implicate în pregătirea și în desfășurarea intervenției în caz de accident nuclear, în conformitate cu cerințele reglementărilor emise potrivit art. 5.

(3) Planurile de intervenție în cazul urgențelor radiologice, cauzate de accidente nucleare în instalații nucleare aflate pe teritoriul altor state, care pot afecta prin efecte transfrontaliere - teritoriul României, precum și planurile generale de intervenție în afara amplasamentului instalațiilor nucleare de pe teritoriul României se elaborează prin grija Inspectoratului General pentru Situații de Urgență din cadrul Ministerului Administrației și Internelor.

(4) Autoritățile publice centrale și locale cu atribuții în domeniul pregătirii și desfășurării intervenției în caz de accident nuclear își elaborează planuri proprii, corelate cu planul general de intervenție.

(5) Planul de intervenție prevăzut la alin. (2) se aprobă de Comisie, cele prevăzute la alin. (3) se aprobă de Comitetul ministerial pentru situații de urgență din cadrul Ministerului Administrației și Internelor, iar cele prevăzute la alin. (4) se aprobă de către conducătorii autorităților publice centrale și locale, cu avizul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență din cadrul Ministerului Administrației și Internelor.

(6) Aplicabilitatea planului de intervenție se controlează și se evaluează periodic: cel prevăzut la alin. (2), de către Comisie, iar cele prevăzute la alin. (3) și (4), de către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență din cadrul Ministerului Administrației și Internelor.

Articolul 41

Operațiunile de import și de export cu produsele și tehnologiile cu dublă utilizare în domeniul nuclear, prevăzute în anexa nr. 1, se aprobă, în condițiile legii, de către Agenția Națională de Control al Exporturilor, autoritatea națională în domeniul controlului exporturilor de produse și tehnologii cu dublă utilizare, cu condiția prezentării autorizației de import/export eliberate de Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare.

Articolul 42

Autoritatea Națională a Vămirilor din Ministerul Finanțelor Publice va controla și va admite intrarea în țară sau ieșirea din țară, pe baza autorizației emise de Comisie, a bunurilor pentru care prezenta lege impune autorizație.

Capitolul VI Sanctiuni

Articolul 43

Încălcarea dispozițiilor prezentei legi atrage răspunderea materială, disciplinară, administrativă, penală sau civilă, după caz.

Articolul 44

(1) Efectuarea unei activități dintre cele prevăzute la art. 2, la art. 24 alin. (1), la art. 28 alin. (2) și la art. 38 alin. (1), fără a avea autorizația corespunzătoare prevăzută de lege, constituie infracțiune și se pedepsește după cum urmează:

a) cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă, activitățile prevăzute la: art. 2 lit. a) privitoare la cercetarea, proiectarea, deținerea, amplasarea, construcția sau montajul, conservarea instalațiilor nucleare; art. 2 lit. b); art. 2 lit. d) privitoare la mijloacele de containerizare sau de transport al materialelor radioactive, special amenajate în acest scop; art. 2 lit. g); art. 24 alin. (1) și la art. 38 alin. (1);

b) cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi, pentru efectuarea neautorizată a unor activități prevăzute la: art. 2 lit. a) privitoare la punerea în funcțiune, funcționarea de probă, exploatarea, modificarea, dezafectarea, importul și exportul instalațiilor nucleare; art. 2 lit. c), dacă instalațiile radiologice, materialele nucleare sau radioactive, deșeurile radioactive și generatoarele de radiații prezintă un risc nuclear ori radiologic deosebit; art. 2 lit. e) și f); art. 28 alin. (2), dacă materialele nucleare sau radioactive, deșeurile radioactive și generatoarele de radiații prezintă un risc nuclear ori radiologic deosebit.

(2) Tentativa la infracțiunile prevăzute la alin. (1) lit. b) se pedepsește.

Articolul 45

(1) Scoaterea din funcțiune, în totalitate sau în parte, a echipamentelor de supraveghere și control instalate în condițiile art. 31 alin. (1) lit. b) și alin. (2), fără a avea motive ce decurg din cerințele de securitate nucleară sau de radioprotecție, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) este săvârșită din culpă, pedeapsa este închisoarea de la 3 luni la un an sau amendă.

(3) Împiedicarea prin orice mijloace a accesului reprezentanților Comisiei la orice loc în care se desfășoară activitățile supuse controlului constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 5 ani sau cu amendă.

(4) Împiedicarea fără drept în caz de accident nuclear a pătrunderii personalului de intervenție în perimetrul zonelor în care se desfășoară activități nucleare constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani.

(5) Pătrunderea fără drept, în orice mod, într-un spațiu, încăpere sau zonă delimitată și marcată în care se desfășoară activitățile nucleare prevăzute la art. 2 lit. a)-f), fără consimțământul persoanei care le folosește, sau refuzul de a le părăsi la cererea acesteia constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 5 ani.

(6) În cazul în care fapta prevăzută la alin. (5) se săvârșește de o persoană înarmată, de două sau mai multe persoane împreună, în timpul nopții ori prin folosirea de calități mincinoase, pedeapsa este închisoare de la 5 la 10 ani.

(7) Amenințarea unei persoane ori colectivități, prin orice mijloace, cu răspândirea de materiale radioactive sau folosirea unor instalații nucleare ori dispozitive generatoare de radiații ionizante de natură să pună în pericol sănătatea oamenilor sau a animalelor ori mediul constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(8) Alarmarea, fără un motiv întemeiat, a unei persoane sau a publicului, a organelor specializate pentru a interveni în caz de accident nuclear ori a organelor de menținere a ordinii publice, direct, prin corespondență, telefon sau orice alte mijloace de transmitere la distanță, care privește răspândirea sau folosirea unor materiale radioactive ori folosirea unor instalații nucleare de natură să pună în pericol sănătatea oamenilor sau a animalelor ori mediul, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

Articolul 46

(1) Dezvoltarea, fabricarea, deținerea, importul, exportul, tranzitul sau detonarea armelor nucleare sau a oricăror dispozitive explozive nucleare se pedepsește cu închisoare de la 10 la 25 de ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) au avut ca urmare decesul uneia sau mai multor persoane ori alte consecințe deosebit de grave, pedeapsa este detențiunea pe viață sau închisoarea de la 15 la 25 de ani și interzicerea unor drepturi.

(3) Tentativa se pedepsește.

Articolul 47

(1) Următoarele fapte constituie acte de terorism în domeniul nuclear și se pedepsesc după cum urmează:

a) răspândirea sau introducerea deliberată în atmosferă, apă, pe sol ori în subsol a unor materiale radioactive, de natură să pună în pericol sănătatea oamenilor sau a animalelor ori mediul, cu închisoare de la 5 la 20 de ani;

b) amenințările cu explozii nucleare sau accident nuclear, dacă acestea au ca scop tulburarea gravă a ordinii publice prin intimidare, prin teroare sau prin crearea unei stări de panică, cu închisoare de la 5 la 20 de ani;

c) utilizarea materialelor radioactive, a instalațiilor nucleare sau a dispozitivelor generatoare de radiații ionizante în scopul tulburării grave a ordinii publice prin intimidare, prin teroare sau prin crearea unei stări de panică, cu închisoare de la 5 la 20 de ani;

d) distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuințare a unei instalații nucleare ori radiologice ce conține materiale radioactive, aparținând făptuitorului sau altuia, ori împiedicarea luării măsurilor de conservare sau de securitate nucleară a unei astfel de instalații nucleare ori radiologice, atunci când sunt săvârșite în scopul tulburării grave a ordinii publice prin intimidare, prin teroare sau prin crearea unei stări de panică, cu închisoare de la 3 la 15 ani;

e) dacă fapta prevăzută la lit. d) se săvârșește prin incendiere, explozie sau alt asemenea mijloc și rezultă un pericol public, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 20 de ani.

(2) Tentativa se pedepsește.

(3) Se consideră tentativă și producerea sau procurarea materialelor ori instalațiilor nucleare sau radiologice, precum și luarea de măsuri în vederea comiterii infracțiunilor prevăzute la alin. (1).

Articolul 48

Constituie contravenții următoarele fapte:

a) nerespectarea obligațiilor de raportare prevăzute la art. 25 alin. (1) lit. b) și la art. 31 alin. (1) lit. f);

b) nerespectarea limitelor și a condițiilor prevăzute în autorizațiile eliberate în conformitate cu prevederile art. 8;

c) neducerea la îndeplinire, în termenul stabilit, a dispozițiilor date în scris, cu confirmare de primire, de către Comisie, sau prin proces-verbal de control, de către reprezentanții acesteia;

d) utilizarea în activitățile prevăzute la art. 2 de personal care nu are pregătirea necesară, de personal neverificat sau respins la examenele periodice ori de personal care nu posedă permisul de exercitare corespunzător, prevăzut la art. 9;

- e)** utilizarea de personal care nu dovedește cunoștințele și aptitudinile necesare sau nu le aplică în activitatea desfășurată, cu implicații privind funcționarea instalației nucleare ori radiologice în condiții de securitate nucleară, privind riscurile asociate sau privind măsurile de securitate nucleare aplicabile;
- f)** încălcarea dispozițiilor prevăzute la art. 25 alin. (1) lit. a) de către persoanele care au drept de control decizional în conducerea lucrărilor, pe timpul realizării, funcționării sau dezafectării instalației nucleare ori radiologice;
- g)** nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 25 alin. (1) lit. d), dacă prin aceasta se generează riscuri inacceptabile de orice natură;
- h)** folosirea de către persoanele autorizate a materialelor radioactive, a dispozitivelor generatoare de radiații ionizante sau a instalațiilor nucleare încredințate în alte scopuri ori pentru alte operațiuni decât cele stabilite pentru îndeplinirea sarcinilor de serviciu;
- i)** exercitarea de activități nucleare fără permisul de exercitare corespunzător prevăzut la art. 9;
- j)** nesolicitarea reautorizării, la termenul stabilit prin reglementările specifice, înainte de expirarea vechii autorizații;
- k)** producerea și furnizarea neautorizată a aparaturii de control dozimetric al radiațiilor ionizante și a materialelor și dispozitivelor utilizate pentru protecția împotriva radiațiilor ionizante;
- l)** neanunțarea Comisiei, la termenul stabilit prin reglementările specifice, a furtului, sustragerii de instalații radiologice, materiale nucleare și/sau radioactive sau a incidentului ori a accidentului nuclear petrecut în instalația nucleară sau radiologică;
- m)** efectuarea neautorizată a unei activități prevăzute la art. 2 lit. c), în cazul în care Comisia constată că materialele nucleare sau radioactive, deșeurile radioactive și generatoarele de radiații nu prezintă un risc nuclear sau radiologic deosebit;
- n)** încălcarea prevederilor art. 16 alin. (3);
- o)** încălcarea prevederilor art. 25 alin. (1) lit. c), ale art. 26 și 27;
- p)** încălcarea prevederilor art. 28 alin. (2), în cazurile în care Comisia constată că materialele nucleare sau radioactive, deșeurile radioactive și generatoarele de radiații nu prezintă un risc nuclear sau radiologic deosebit;
- q)** nerespectarea dispozițiilor art. 29;
- r)** nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 31 alin. (1) lit. e) privind acordarea accesului reprezentanților Comisiei.

Articolul 49

- (1)** Contravențiile prevăzute la art. 48 lit. i) și k) se sancționează cu amendă de la 100 lei la 3.000 lei.
- (2)** Contravențiile prevăzute la art. 48 lit. a), c), d), e), n) și r) se sancționează cu amendă de la 3.000 lei la 10.000 lei.
- (3)** Contravențiile prevăzute la art. 48 lit. b), f), g), h), j), l), m), o), p) și q) se sancționează cu amendă de la 2.000 lei la 20.000 lei.
- (4)** Limitele amenzilor contravenționale se actualizează prin hotărâre a Guvernului.

Articolul 50

Constatarea și aplicarea contravențiilor se fac de către reprezentanții împuterniciți ai Comisiei.

Articolul 51

Dispozițiile [Ordonanței Guvernului nr. 2/2001](#) privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 180/2002](#), cu modificările și completările ulterioare, cu excepția prevederilor art. 28 alin. (1) și (3), precum și ale art. 29, sunt aplicabile contravențiilor prevăzute de prezenta lege.

Articolul 52

Instalațiile nucleare și radiologice, componentele acestora, combustibilul nuclear, produsele radioactive, inclusiv deșeurile radioactive, dispozitivele nucleare explozive sau componentele acestora, care au fost supuse confiscării speciale prin hotărâre judecătorească, în condițiile prevăzute la art. 118 din Codul penal, de la partea vinovată, trebuie să fie reținute pe cheltuiala fostului proprietar, într-un loc sigur, sub sigiliul autorităților publice, cu respectarea cerințelor de securitate nucleară, astfel încât să nu lezeze viața sau sănătatea populației și să nu cauzeze deteriorarea mediului sau a proprietății până la dispunerea măsurilor legale cu privire la acestea.

Capitolul VII

Dispoziții tranzitorii și finale

Articolul 53

Ori de câte ori este necesar, din rațiuni de stat, combustibilul nuclear și produsele radioactive pot fi rechiziționate conform legii.

Articolul 54

Orice persoană fizică sau juridică care a suferit un prejudiciu ca urmare a abuzurilor săvârșite de Comisie sau de alt organism prevăzut de prezenta lege poate face plângere, în termen de 30 de zile, la instanța de contencios administrativ.

Articolul 55

(1) Autorizația și permisele eliberate înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi își mențin valabilitatea până la termenul prevăzut.

(2) Prevederile prezentei legi se aplică și cererilor de autorizare în curs de soluționare la data intrării în vigoare a acesteia.

(3) Orice persoană care la data intrării în vigoare a prezentei legi desfășoară activități pentru care se aplică regimul de autorizare și de control prevăzut la cap. II, IV și V din prezenta lege, este obligată să solicite autorizație, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a legii, dacă acest lucru nu era necesar anterior intrării în vigoare a prezentei legi.

Articolul 56

(1) La momentul aderării României la Uniunea Europeană se abrogă prevederile art. 2 lit. a), c), e) și f) și ale art. 8 din prezenta lege privind importul, exportul și tranzitul înspre și dinspre statele Uniunii Europene.

(2) La momentul aderării României la Uniunea Europeană, controlul de garanții nucleare se va realiza conform tratatului EURATOM.

Articolul 57

(1) Până la intrarea în vigoare a reglementărilor emise conform prevederilor art. 5, se vor aplica prevederile reglementărilor emise anterior intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Reglementările emise potrivit prezentei legi se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Articolul 58

Anexele nr. 1-4 fac parte integrantă din prezenta lege.

Articolul 59

Prezenta lege intră în vigoare la 60 de zile de la publicarea ei în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Articolul 60

[Legea nr. 61/1974](#) cu privire la desfășurarea activităților în domeniul nuclear din România și [Legea nr. 6/1982](#) privind asigurarea calității obiectivelor și instalațiilor nucleare, precum și orice alte dispoziții contrare prezentei legi se abrogă, cu excepția dispozițiilor referitoare la promovarea și desfășurarea activității de cercetare științifică în domeniul nuclear.

Anexa 1

LISTA

materialelor, dispozitivelor, echipamentelor și informațiilor pertinente pentru proliferarea armelor nucleare și a altor dispozitive nucleare explozive

1. materiale de interes nuclear pertinente pentru proliferarea armelor nucleare și a altor dispozitive nucleare explozive;
2. echipamente și componente aferente special concepute sau fabricate pentru reactoare nucleare;
3. echipamente aferente special concepute și fabricate pentru uzine de reprocesare a combustibilului ars;
4. echipamente special concepute sau pregătite pentru uzine de conversie a plutoniului;
5. echipament aferent special conceput sau fabricat pentru fabrici de combustibil nuclear;
6. echipament aferent special conceput sau fabricat pentru uzine de separare a izotopilor de uraniu;
7. echipament aferent pentru uzine sau instalații pentru separarea izotopilor de litiu;
8. echipamente aferente special concepute pentru uzine, pentru producerea sau concentrarea apei grele, a deuteriului, a tritiului și a compușilor lor;
9. echipament de testare și măsurare folosit la producerea dispozitivelor nucleare explozive;
10. componente pentru dispozitive nucleare explozive;
11. echipamente industriale special concepute și pregătite pentru a fi utilizate în fabricarea materialelor, dispozitivelor și echipamentelor menționate la pct. 1-10, inclusiv a materialelor nucleare;
12. informații specifice nepublicate care se referă la materialele, dispozitivele și echipamentele menționate la pct. 1-11.

Lista detaliată a materialelor, dispozitivelor, echipamentelor și informațiilor pertinente pentru proliferarea armelor nucleare și a altor dispozitive nucleare explozive, prevăzute în prezenta anexă, va fi stabilită prin hotărâre a Guvernului, cu respectarea prevederilor din tratatele, acordurile, convențiile și înțelegerile internaționale la care România este parte.

Anexa 2

DEFINIȚIILE

la care se face referire în art. 3 din lege

1. accident nuclear - evenimentul nuclear care afectează instalația și provoacă iradierea ori contaminarea populației sau a mediului peste limitele permise de reglementările în vigoare;
2. activitate nucleară - orice practică umană care introduce surse sau căi de expunere suplimentare, extinde expunerea la un număr mai mare de persoane sau modifică rețeaua de căi de expunere, plecând de la sursele existente, mărinđ astfel expunerea ori probabilitatea expunerii persoanelor sau numărul de persoane expuse;
3. autoritate națională competentă în domeniul activităților nucleare în scopuri exclusiv pașnice - autoritatea, stabilită de lege, cu competența legală de reglementare a activităților nucleare în scopuri exclusiv pașnice, de autorizare a acestor activități și de control al modului de desfășurare a acestora;
4. autorizație - document emis de autoritatea națională competentă în domeniul activităților nucleare, în scopuri exclusiv pașnice, în baza unei evaluări de securitate nucleară și control, către o persoană juridică, la cererea acesteia, pentru desfășurarea unei activități nucleare;
5. ciclu de combustibil nuclear - ansamblul de operațiuni care cuprinde extracția și prelucrarea minereurilor și îmbogățirea uraniului și toriului, fabricarea combustibilului nuclear, exploatarea reactorilor nucleari, retratarea combustibilului nuclear, dezafectarea, orice activitate de gospodărire a deșeurilor radioactive sau orice activitate de cercetare-dezvoltare asociată uneia dintre operațiunile sus-menționate;
6. combustibil nuclear - material sau un ansamblu mecanic care conține materie primă nucleară ori material fisionabil special, special destinat folosirii într-un reactor nuclear, în scopul producerii energiei nucleare;
7. deșeuri radioactive - acele materiale rezultate din activitățile nucleare, pentru care nu s-a prevăzut nicio întrebuințare, care conțin sau sunt contaminate cu radionuclizi în concentrații superioare limitelor de exceptare;
8. dispozitive generatoare de radiații ionizante dispozitivele care produc radiații X, neutroni sau particule încărcate;
9. instalație radiologică - generator de radiație ionizantă, instalația, aparatul ori dispozitivul care extrage, produce, prelucrează sau conține materiale radioactive, altele decât cele definite la pct. 10;
10. instalație nucleară:
 - a) orice reactor nuclear, cu excepția celui cu care este echipat un mijloc de transport maritim ori aerian spre a fi folosit ca o sursă de putere, dacă este pentru propulsie sau în orice alt scop;
 - b) orice uzină care folosește combustibil nuclear pentru producerea de materiale nucleare, inclusiv orice uzină de retratare a combustibilului nuclear iradiat;
 - c) orice instalație în care sunt stocate materiale nucleare, cu excepția depozitărilor în vederea transportului de materiale nucleare. Instalațiile nucleare aparținând unui singur operator, care se află pe același amplasament, vor fi considerate o singură instalație nucleară;
11. institut tehnic-suport - unitate cu atribuții de expertiză, studii privind amplasamentele instalațiilor nucleare, fizica reactorilor, examinări nedistructive, analize și evaluări de securitate nucleară, dezafectarea instalațiilor nucleare, managementul calității în domeniul nuclear, evaluări ale instalațiilor de deșeuri radioactive, precum și studii de cercetare-dezvoltare în domeniul securității nucleare, radioprotecției, managementului deșeurilor radioactive, radioactivității naturale și induse a mediului, radioecologiei și radiobiologiei, urgențelor radiologice în caz de accident nuclear, în conformitate cu cerințele naționale și internaționale;
12. materie primă nucleară - uraniu conținând un amestec al izotopilor aflat în natură; uraniu sărăcit în izotopul 235; toriu; orice formă a acestora, metal, aliaj, compoziție chimică sau concentrație;
13. materiale de interes nuclear - apa grea, grafitul, zirconiul și alte materiale care, datorită unor proprietăți nucleare specifice, sunt de interes deosebit pentru domeniul nuclear;
14. material fisionabil special - plutiniu, uraniu 233, uraniu îmbogățit în izotopul 233 sau în izotopul 235; orice material îmbogățit artificial în oricare dintre izotopii menționați anterior;
15. material radioactiv - orice material, în orice stare de agregare, care prezintă fenomenul de radioactivitate, inclusiv deșeurile radioactive;
16. material nuclear - orice materie primă nucleară și orice material fisionabil special;
17. minereu de uraniu și toriu - substanță minerală în zăcământ sau extrasă prin metode miniere care are un conținut de uraniu și/sau toriu mai mare de 0,004%;
18. mineritul uraniului și toriului - prospectarea, explorarea, deschiderea, pregătirea și exploatarea minereului de uraniu și toriu, conservarea și dezafectarea minelor de uraniu și toriu, inclusiv restaurarea mediului contaminat de mineritul uraniului și toriului;
19. plan de intervenție - ansamblul de măsuri care se aplică în caz de accident nuclear;
20. prepararea minereurilor de uraniu și toriu - prelucrarea minereurilor de uraniu și toriu în laboratoare de analize fizico-chimice, laboratoare tehnologice, stații-pilot și instalații industriale, conservarea și dezafectarea instalațiilor de prelucrare, inclusiv depozitarea finală a deșeurilor radioactive și restaurarea mediului contaminat;
21. produs radioactiv - orice material radioactiv obținut în cursul procesului de producere ori de utilizare a unui combustibil nuclear sau orice material care a devenit radioactiv prin expunere la radiații, cu excepția radioizotopilor care au atins stadiul final de preparare și sunt susceptibili de a fi utilizați în scopuri științifice, medicale, speciale, sociale, comerciale sau industriale;

22. punct de lucru vital - o zonă în care se află materiale nucleare, echipamente, dispozitive sau sisteme care pot fi vulnerabile la acțiuni de sabotaj sau furt;
23. radiație ionizantă - oricare dintre următoarele radiații: alfa, beta, gama, X, neutroni, electroni, protoni sau alte particule încărcate (nu se includ undele radio, radiațiile vizibile, infraroșii, ultraviolete, precum și radiațiile laser, ultrasunetele etc.);
24. reglementări - norme tehnice, metodologice, ghidurile, instrucțiunile, procedurile sau condițiile tehnico-organizatorice privind autorizarea și controlul activităților nucleare, obligatorii în domeniul nuclear, emise de autoritatea competentă conform art. 5 din lege;
25. risc radiologic deosebit al unei instalații nucleare, material nuclear, material radioactiv, deșeu radioactiv sau generator de radiații - posibilitatea ca în cazul pierderii controlului să se încaseze în urma unui singur eveniment de acest fel o doză individuală mai mare decât limita anuală de doză pentru o persoană din populație sau o doză colectivă de zece ori mai mare decât limita anuală de doză pentru o persoană din populație;
26. risc nuclear deosebit al unui material nuclear - un material nuclear este considerat a avea un risc nuclear dacă se află în cantități totale ce depășesc de zece ori valorile de exceptare de la autorizare prevăzute de Normele fundamentale de securitate radiologică;
27. securitate nucleară - ansamblul de măsuri tehnice și organizatorice destinate să asigure funcționarea instalațiilor nucleare în condiții de siguranță, să prevină și să limiteze deteriorarea acestora și să asigure protecția personalului ocupat profesional, a populației, mediului și bunurilor materiale împotriva iradierii sau a contaminării radioactive;
28. sistem controlat de management al calității - sistemul de management al calității instituit și menținut în conformitate cu reglementările specifice emise de comisie și care este controlat de aceasta;
29. surse - emițătorul de radiații ionizante și orice material radioactiv;
30. surse orfane - sursele provenind din practici din trecut, trafic ilicit sau pierdute, care nu se află sub controlul unui titular de autorizație;
31. instalație de minerit - totalitatea lucrărilor miniere și instalațiilor de la suprafață și din subteran, prin care se asigură extracția și transportul minereului și sterilului, aerajul și evacuarea apelor, inclusiv instalațiile de gospodărire a deșeurilor asociate, care, împreună, alcătuiesc o mină sau o carieră;
32. instalație de preparare - totalitatea construcțiilor și instalațiilor existente pe fluxul tehnologic, care contribuie la prepararea minereurilor, inclusiv instalațiile de gospodărire a deșeurilor asociate;
33. instalație de gospodărire a deșeurilor radioactive provenite de la mineritul și prepararea minereurilor de uraniu și toriu - totalitatea construcțiilor și instalațiilor prin care se asigură colectarea, transportul, procesarea, condiționarea și depozitarea finală a deșeurilor radioactive, inclusiv:
- a) halda sau grupul de halde aparținând unei mine de cercetare geologică sau unei mine de extracție a minereului de uraniu și toriu;
 - b) instalația de depoluare radioactivă a efluenților lichizi proveniți de la mineritul și prepararea minereurilor de uraniu și toriu;
 - c) iazul de depozitare finală sau o altă incintă special destinată și amenajată pentru depozitarea finală a deșeurilor radioactive provenite de la prepararea minereurilor de uraniu și toriu;
34. minereu de uraniu - substanță în zăcământ sau extrasă prin metode miniere, care are un conținut de uraniu mai mare de 0,004%;
35. minereu de toriu - substanță în zăcământ sau extrasă prin metode miniere, care are un conținut de toriu mai mare de 0,012%;
36. trafic ilicit - orice acțiune care implică o activitate nucleară neautorizată de deținere, transfer, import și export pentru materiale nucleare, de interes nuclear, materiale radioactive, echipamente și dispozitive pertinente pentru proliferarea armelor nucleare, precum și a instalațiilor nucleare și radiologice.

Anexa 3

ORGANELE

de control al activităților nucleare

1. Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare.
2. Autoritățile de sănătate publică județene și a municipiului București.
3. Garda Națională de Mediu.
4. Inspekția de Stat pentru Controlul Cazanelor, Recipientelor sub Presiune și Instalațiilor de Ridicat - ISCIR din cadrul Ministerului Economiei și Comerțului.
5. Comitetul ministerial pentru situații de urgență din cadrul Ministerului Administrației și Internelor.
6. Inspectoratul General al Poliției din cadrul Ministerului Administrației și Internelor.
7. Inspekția Muncii din cadrul Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei.
8. Agenția Națională de Control al Exporturilor.
9. Autoritatea Națională a Vămirilor din cadrul Ministerului Finanțelor Publice.

Anexa 4

LISTA

cuprinzând unitățile fără personalitate juridică ce pot fi autorizate în condițiile art. 8 alin. (3)

1. Cabinetele medicale constituite conform [Ordonanței Guvernului nr. 124/1998](#) privind organizarea și funcționarea cabinetelor medicale, republicată, cu modificările și completările ulterioare
2. Cabinetele de liberă practică pentru servicii publice conexe actului medical, constituite conform [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/2000](#)
3. Unitățile legal constituite, subordonate unor ministere cu acordul prealabil al persoanei juridice din care fac parte
4. Unitățile legal constituite din regiile autonome, companiile naționale sau marile societăți comerciale, care au obținut în prealabil acordul persoanei juridice din care fac parte

Prezenta listă poate fi completată prin hotărâre a Guvernului.
